

Valmisteluryhmä: Osaavan työvoiman tarjonnan lisääminen

Aihioita toimenpidekokonaisuuksista 4.10.2021

KORKEAKOULUTUKSEEN PÄÄSYN NOPEUTTAMINEN

- **Aloituspaiikkojen lisääminen**

- Vuosittainen lisäpaikkatarve yli 20 000 vuosittain, jotta 50% tavoite saavutettaisiin 2030.
 - Ei realistisesti toteuttavissa ilman, että kielteisiä vaikutuksia mm. tutkimukseen
- Toteutukseen tehdään realistinen ja pitkäjänteinen suunnitelma resursoineineen – ei jatketa hanketyypistä vuosittaista lisäystä; ei uusia näkemyksiä aloista tai alueista, joihin lisäys erityisesti kohdennettaisiin.

- **Rakenteelliset toimet ensikertalaisten aseman vahvistamiseksi**

- Korkeakoulut korottavat käyttämiään ensikertalaisten kiintiöitä 5 prosenttiyksikköä (2 500 – 3 000 paikkaa nykyistä enemmän ensikertalaisille vuosittain)
- Siirto-opiskelijoiden valintaa olisi syytä samalla lisätä vastaavasti

- **Yhteisemmät valintakokeet yliopistosektorille**

- Lisätään alakohtaista ja alojen välistä valintakoeysteistyötä

TUTKINTORAKENTEET

- **”Kandilla töihin” todelliseksi vaihtoehdoksi**

- Kohti mallia, jossa kandiditutkinto suoritettaisiin nopeasti ja maisterivaiheessa useita opiskelumalleja (kokopäiväopiskelijana, työn ohessa hitaammin)
 - osa-aikaopiskelijan status; monimutkaista toteuttaa? Missä määrin jo olemassa käytännössä?
 - tarvitaanko kaikilla nykyisillä aloilla erikseen sekä yliopistojen akateemisesti profiloitunutta ja ammattikorkeakoulujen ammatillisesti suuntautunutta tutkintoon johtavaa korkeakoulutusta?
 - jos siirryttäisiin kohti käytäntöjä, jossa joillakin aloilla alempi tutkinto suoritettaisiin amk:ssa ja maisterivaihe yliopistossa, olisi syytä tarkastella tutkintojen laajuuksia (liiketalous-kauppatiede, hoitotiede-terveystiede)
 - monenlaisen tarjonnan ylläpitäminen voi kasvattaa kustannuksia?
 - vaikutukset saadaan vasta pitkällä aikavälillä

- **Perusosaaminen – erikoistuminen**

- Erikoistumiskoulutuksen parempi hyödyntäminen ammattikohtaisessa erikoistumisessa
- Sopimusmallin keventäminen
- Tunnettuuden ja houkuttelevuuden lisääminen esim. diplomeilla

OPINTOJEN SUJUVUUS, LÄPÄISYN TEHOSTAMINEN

- **Tehostetaan korkeakoulujen alakohtaista yhteistyötä pysyvämmällä yhteistyömallilla (vrt. tutkinnonuudistus)**
 - koulutusohjelmien, tutkintojen, ops:n ja opetuksen toteutuksen esteet opintojen etenemiselle kartoitetaan ja poistetaan
 - opintojen kuormittavuuden ja osaamistavoitteiden tarkistaminen
 - yhteinen ymmärrys moduulirakenteesta; digitaalisen tarjonnan edistäminen – missä määrin tarvitaan yhteisemmin tehtyjä ops:ia?
- **Hyväksilukemiseen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamiseen tarvitaan sitovampia toimintaperiaatteita**
- **Ohjauksen tehostaminen**
 - ohjauksen parempi kohdentaminen opiskelijoiden eri tilanteisiin tietopohjan kehittämisen kautta
- **Opiskelukyky ja hyvinvointi**
 - palveluketju kuntoon avun tarpeeseen (ml. YTHS)
 - tukea opiskelutaitojen vahvistamiseen
- **3. sykli** – tavoiteajan määrittely ei ratkaise opintoaikojen venymistä – tarvitaan muita toimenpiteitä tutkijanuran kehittämiseksi

JATKUVA OPPIMINEN (Tutkintoa lyhyempi koulutus)

- Työmarkkinoiden tarpeisiin tarkoitettun **räätälöidyn tarjonnan lisääminen**
 - Julkinen tuki hankintamenettelyn kautta (Jatkuvan oppimisen palvelukeskus)
 - Perusongelmana edelleen kilpailu maksuttoman tai vahvasti tuetun tarjonnan kanssa
- Lisätään tutkintojen osista muodostuvan jatkuvan oppimisen tarjontaa, avointa verkkotarjontaa ja sen koordinointia tuomalla **rahoitusmalleihin kannustimia korkeakoulujen yhteistyöhön.**